

22.11.2014 - Rør blot ikke ved min gamle jul - familiens historier om julen

Det mener du bare ikke. Det dur simpelthen ikke. Pil den ned. Lige nu .Grådkvalt og med tydelig forfærdelse malet i øjnene peger hun med strittende, ophidset, dirrende pegefinger på den blinkende lyskæde, som han med stor omhu har udvalgt, købt og hjembragt til deres fælles sted. Bragt hjem og således nu omhyggeligt fastgjort og sluttet til, så den frimodigt, lystigt blinkende og glad kan oplyse hus og have og dermed skinne på den sidste mørke novembertid, hele december og resten af julen med. Og således opmuntre både hende, ham og naboerne, samtidig med, at den byder venner og familie varmt velkommen i julelampens skær til den første jul som kærester under samme tag.

Tage den ned. Hvorfor nu det? Hvad mener hun? Han er jo lige blevet færdig med at sætte den op.

Han fatter det simpelthen ikke. Forstår ikke, hvad hun mener, hans kæreste.

Synes du ikke, det er pænt? drister han sig til at spørge. Har jeg gjort noget forkert?

Forkert. Ja, kan du ikke bare se det. Det er helt forkert. Den der lysting har intet med jul at gøre.

Det ser forfærdeligt ud. Forstår du det slet ikke. Jeg troede, du kendte mig godt nok til at vide, at sådan ser min jul ikke ud. Hjemme hos min familie plejer vi altid først at pynte op til første søndag i advent, og det vi pynter op med, er smukt og ikke sådan et grimt blinkende lysflimmer. Vi plejer at sætte små huse til fyrfadslys ud på trappen.

Uh, jeg burde have vidst det, allerede den dag du fortalte, at I juleaften i din familie bare deler alle gaverne ud på en gang og flår papiret af med det samme, efter I hurtigt har spist maden og kæmpet jer gennem bjerge af ris a' la mande for at få mandlen.

Sådan gør vi ikke i min familie.

Jeg bliver faktisk lidt i tvivl, om vi egentlig passer sammen.

Familiehistorierne

Ved juletid skal tingene være og se ud ganske, som de plejer. Ingen skal røre ved julen og tiden op til. Fingrene væk fra min gamle jul og ned med helt forkerte lyskæder opsat på forkerte steder og tidspunkter. Julen skal se ud, smage, dufte, lyde og være ganske, som den plejer. I min familie. Som jeg kender den. Den eneste rigtige jul, der nogensinde har været.

Og uanset, at den jul måske mest har eksisteret som en drøm eller en stråleglans, er det alligevel, den jul, vi kender bedst eller drømmer om og elsker som den jul, der bestemt nok er en julehistorie eller flere værd. Nemlig historien om, hvordan julen ser ud i vores familie. Den rigtige jul. Som er sådan, julen ser ud. Punktum. Og når

mennesker med en anden historie om julen, skal holde jul med nogen med en anden julehistorie, er det ikke bare ligetil, og det kan kræve sin mand, kvinde eller barn at forene de historier og hertil en ganske stor portion velvilje, kompromis og et lyst sind.

Menneskelige mekanismer

Alle familier har en identitet og historier om, at sådan er vi i vores familie, og sådan plejer vi at gøre. Det kan være historien om, at vi altid hygger os, at der aldrig er et ondt ord imellem os, eller at vi elsker at gøre ting sammen og at være der for hinanden. Dette kan være EN historie om os som familie. Sideløbende kan der være en anden historie. Nemlig historien om, at vi sjældent er sammen, og når vi er, skændes vi som regel, eller historien om, at i den her familie passer vi ikke særligt godt på hinanden. Begge historier om samme familie kan godt være sande.

I julen er familiehistorien særlig vigtig, og vi har her mere en nogen sinde brug for at fortælle os selv og vores familie om den historie, der handler om, at i vores familie elsker vi at være sammen med hinanden, og hos os har vi det hyggeligt og rart uden sure miner og skænderier. Også selv om det langt fra passer hver gang.

Men det tager vi os ikke af, for julen er det tidspunkt på året, hvor vores historier skal skinne og funkke og fortælle os selv og alle andre, at den her familie har det dejligt og hygger sig hele den ganske jul med lækker mad, gløgg, pebernødder, gaver, godter og det træ, der aldrig har været smukkere.

Følelsernes holdeplads

Julen er følelsernes holdeplads og her, hvor drømme om evig fred og ønsket om at være med, nødvendig, ønsket, set og elsket, holdes allermest i live.

Et billede på eller en historie om herlighed og lykke.

Derfor tåler mange af os heller ikke ret godt, når der ændres i vores billede af den glans og herlighed, vi ønsker at fortælle om os og vores familie. Vi har svært ved det, når julen af forskellige grunde må være på en anden måde, end den plejer. Hvad enten det handler om at mangle en eller flere af dem, vi plejer at holde jul med, eller om at ting af forskellige grunde ikke kan være, som de plejer.

For julen er fyldt med vaner og ritualer, der alle er med til at give os tryghed.

Traditioner, der er så selvfølgelige, at vi ikke behøver at forholde os til dem, fordi de jo er opfundet for længst.

At følge dem og gøre, som vi plejer, kan være et fast og godt holdepunkt i en verden og en tid, hvor kun lidt er, som det plejer at være.

Derfor er det, at vi også kan have brug for at vide, at i vores familie laver vi risengrød aftenen før, om formiddagen dækker vi bord og forbereder maden, klokken 13 går vi ind til naboen og ønsker glædelig jul over et glas gløgg, klokken 15 går vi i kirke,

hjemme får vi kaffe, inden vi spiser julemiddag, ved 20-tiden går vi omkring træet og synger, inden vi får gaver, klokken ....

Vi gør, som vi plejer og bryder os ofte ikke om det, når nogen eller noget ændrer ved det, der er.

Og derfor er det, at vi, selv om vi er godt og vel voksne, også kan se os selv reagere med både raseri og noget, der kan synes både barnligt og pinligt, når nogen eller noget rører ved vores gode gamle jul og herved forsøger at skrive sig ind i den historie, vi har om os selv og julen.

Også selv om det "kun" drejer sig om noget, der synes så enkelt som en kæde med lys.